

نوبنیاد

روزنامه سراسری
صبح ایران

هیات رئیسه مجلس نگران چیست؟

بعد از سپری شدن تعطیلات سه ماهه صحن علنی مجلس شورای اسلامی، نمایندگان مجلس طی جلسه‌ای غیررسمی حضوری، هیات رئیسه جدید مجلس را انتخاب کردند. این رای گیری و انتخابات در حالی صورت پذیرفت که طرح راهبردی مدیریت تنگه هرمز و بسیاری از قوانین مهم دیگر، معطل برگزاری صحن علنی و سپس تصویب در مجلس هستند.

۳

عدم صدور ویزا برای دیپلمات‌های ایرانی نشان داد اعتمادسازی یک طرفه، ابزار فشار آمریکا شده است

لغور وادید مذاکره کننده با آمریکا

اصرار دولت بر دور زدن قانون
از مسیر شورای من درآوردی

۲

سفر قالیباف، عراقچی و همتی
به قطر در سکوت رسانه‌ای

صفحه ۱۱

سیاست خارجی

مردم بحرین؛ زیر سایه
سرکوب ساختاری

محسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

صدور احکام سنگین و بحث برانگیز علیه شهروندان بحرینی به اتهام‌های واهی، بار دیگر سیاست سرکوب ساختاری رژیم آل خلیفه را آشکار کرده است. رویکردی که با تکیه بر حمایت‌های آمریکا و نزدیکی به رژیم صهیونیستی، به جای حل بحران‌های داخلی، شکاف میان حاکمیت و مردم را عمیق‌تر می‌کند. این مسیر نه تنها امنیت پایدار ایجاد نخواهد کرد، بلکه بحرین را هرچه بیشتر به سمت بی‌ثباتی و تاریکی سوق می‌دهد.

متن کامل در صفحه ۲

صفحه ۱۱ فرهنگی

چراکن از خیر سینمای ایران گذشت؟

هفتاد و نهمین جشنواره فیلم کن در حالی به پایان رسید که چهره‌های رسمی و غیررسمی سینمای ایران با وجود ایفای نقش فعال، چندان به چشم نیامدند. سوالی که در همین ابتدا جلب نظر می‌کند، چرایی بروز این پایان تلخ است.

صفحه ۵ اقتصادی

مستأجران در انتظار تصمیم دولت

با نزدیک شدن به فصل جابه‌جایی مستأجران، بازار اجاره مسکن بار دیگر به مهم‌ترین دغدغه بخش بزرگی از خانوارها تبدیل شده است؛ بازاری که در آن، فاصله میان درآمد خانوارها و هزینه تأمین سرپناه هر سال بیشتر می‌شود و مستأجران ناچارند بخش عمده درآمد خود را صرف اجاره مسکن کنند.

با وجود طرح ابهامات متعدد درباره شان قانونی ستاد جدیدالتاسیس دولت برای اینترنت، این ستاد دیروز تشکیل جلسه داد

اصرار دولت بر دور زدن قانون از مسیر شورای من درآوردی

ریاست معاون اول رئیس جمهور، موضوعات مهمی در خصوص برقراری اینترنت بین الملل مصوب شد که پس از تأیید نهایی رئیس جمهور، برای اجرا به وزارت ارتباطات ابلاغ می‌شود. در این جلسه برقراری اتصال اینترنت بین الملل با ۹ رای موافق و ۳ رای مخالف تصویب و برای تأیید به دفتر رئیس جمهور ارسال شد.

روز گذشته چهارمین جلسه ستاد ویژه ساماندهی و راهبری فضای مجازی کشور در حالی برگزار شد که سه جلسه قبلی آن اساساً اطلاع‌رسانی نشده بود. ضمن اینکه اعلام مصوبات این شورا از سوی برخی رسانه‌ها به ابهامات درباره جایگاه و شان حقوقی این ستاد تازه‌تاسیس دولتی افزود. طبق اعلام رسانه‌ها، در جلسه ستاد ویژه ساماندهی فضای مجازی به

جعفر کاظمی

روزنامه نگار

از عنوان رئیس جمهور و رئیس شورای عالی امنیت ملی استفاده کرده است، بنابراین این ستاد هم ستاد دولت و هم ستاد شورای عالی امنیت ملی است. عارف البته برای این ادعا که رئیس جمهور می‌تواند به رئیس شورای عالی فضای مجازی، یک ستاد موازی با این شورا را هم از حیث مأموریت‌ها و هم از جهت ترکیب اعضا تشکیل دهد، هیچ ماده و قانونی را بیان نکرد.

معاون اول رئیس جمهور همچنین برای بیان ضرورت رفع محدودیت‌های اینترنت، ادبیات دولتمردان دولت روحانی را تکرار کرد و گفت: «در کجای دنیا اگر یک کامیون در یک اتوبان تخط کند، اتوبان را مسدود می‌کنند؟ ما کاری که با اینترنت می‌کنیم مثل این است که به جای برخورد با راننده متخلف، کل مسیر یک اتوبان را بر روی همه خودروها ببندیم. این تشابه البته اشاره‌ای به دلایل محدودیت‌های اینترنت و دلایل امنیتی اجتماعی آن ندارد. ضمن اینکه نقش آفرینی اینترنت بین الملل و شبکه‌های اجتماعی غربی در بحران‌هایی چون ۱۸ و ۱۹ دی را نیز در نظر ندارد.

مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۱۴، بر «انحلال شوراهای عالی مصوب در گذشته که موازی این شورا هستند، به منظور تحکیم جایگاه فراقوه‌ای و موقعیت محوری و قانونی شورای عالی و نیز انتقال وظایف آن شوراها به شورای عالی فضای مجازی» تأکید شده است. در حالیکه دستور مورد بحث، برخلاف این بند عمل نموده و با چشم‌پوشی از حکم مذکور مبنی بر انحلال شوراهای موازی که به وضوح بر ممنوعیت تشکیل چنین ستادهایی در آینده نیز دلالت دارد، یک نهاد (ستاد) شورایی تشکیل داده و در حیطه وظایف این شورا دخالت نموده است.

نکته قابل توجه در خصوص جلسه دیروز ستاد ویژه ساماندهی و راهبری فضای مجازی کشور سخنان عارف، ریاست این ستاد بود. آنجا که معاون اول رئیس جمهور گفته است: «رئیس جمهور به عنوان رئیس دولت، رئیس شورای عالی امنیت ملی، رئیس شورای عالی فضای مجازی و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی از اختیارات قانونی خود برای تشکیل این ستاد استفاده کرده است.» معاون اول رئیس جمهور ادامه داد: «برای اولین بار است که رئیس جمهور در حکمی

طرح موضوعاتی چون ابلاغ مصوبات ستاد ویژه ساماندهی و راهبری فضای مجازی کشور در شرایطی که هنوز پیرامون مشروعیت حقوقی آن سؤالاتی مطرح است، سؤال برانگیز خواهد بود. نوبنیاد اخیراً در گزارشی، ادله حقوقی غیرقانونی بودن این ستاد را بر شمرده که از جمله آن می‌توان به مغایرت تشکیل آن با احکام رهبر شهید انقلاب اشاره کرد.

تشکیل این ستاد با ترکیب گسترده‌ای از وزرا و مقامات ارشد و اعطای صلاحیت سیاست‌گذاری در حوزه امنیت فضای مجازی و مقابله با تهدیدات، عملاً ایجاد یک نهاد مستقل موازی با شورای عالی فضای مجازی و مرکز ملی فضای مجازی تلقی می‌شود.

این اقدام با فلسفه تشکیل شورای عالی فضای مجازی در حکم مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۷ رهبری که هدف آن تمرکز تصمیم‌گیری و انسجام حکمرانی در فضای مجازی بود، در تضاد و تعارض آشکار قرار دارد. علاوه بر این، در بند «۱» حکم رهبری شهید راجع به انتصاب اعضای شورای عالی فضای مجازی

خبر کوتاه

مخبر: در جنگ، بلوغ نهادینه خود را به رخ جهانیان کشیدیم

مشاور رهبر انقلاب در پیامی نوشت: جمهوری اسلامی ایران در ۴۰ روز نبرد، بلوغ نهادینه خود را به رخ جهانیان کشید. سازوکار جانشینی رهبری که امام راحل (ره) بنیان نهادند و مقام معظم رهبری شهیدمان بر استحکام آن افزودند، چنان بی‌وقفه و دقیق عمل کرد که اجازه نداد حتی برای یک ساعت، خلأ مدیریتی در کشور حس شود. مجلس خبرگان رهبری در کوتاه‌ترین زمان ممکن به وظیفه قانونی خود عمل کرد. دستگاه دیپلماسی کشور، هم‌زمان با مدیریت بحران جنگ، توانست اجماع بین‌المللی علیه تجاوز را شکل دهد و انزوای سیاسی آمریکا را عمیق‌تر سازد. اینها نشانه‌های یک نظام سیاسی مردمی، ریشه‌دار و بالغ است، نه ساختاری شکننده.

منصوری: حنای «تصمیم نظام است» دیگر رنگی ندارد

معاون اجرایی شهید رئیسی در دولت سیزدهم در حساب کاربری خود در ویراستی نوشت: در جریان مذاکرات که مردم را نامحرم شمردید و رسانه‌های غربی و اخیراً عربی! میداندار اطلاع‌رسانی بودند. حالا هم در شرایطی که مطالبه اصلی مردم مبعوث شده حاضر در میدان، رعایت کامل شروط رهبری، خونخواهی رهبر شهید و انتقام چند هزار شهید است، برخی برای توافق از پیش شکست خورده با قاتل امام شهیدمان تقلا می‌کنند. وی افزود: اینکه «همه چیز با رهبری هماهنگ است» یا «تصمیم نظام است» ادعایی است که طبق تجربه و فرمایش صریح امام شهید، نخ‌نما شده و حنایی است که دیگر رنگی ندارد.

نیلی: در قرآن کریم اخذ اجازه از رهبری جامعه، تقبیح شده است

مدیرعامل مجمع ناشران انقلاب اسلامی در حساب کاربری خود در ویراستی نوشت: امریّه و منهیّه، از امام صادر می‌شود؛ اما مجوّز و اذن، از امام اخذ می‌شود. استیذان و اخذ اجازه از رهبری جامعه، در تمام شُور مدنی قرآن کریم عموماً و مؤکداً، ذمّ و تقبیح شده و به عناصر ضعیف‌الایمان، ترسوها، دنیازدگان، قاعدین، مخلفین و منافقین که برای نجات‌بخیدن و هزینه ندادن در راه خدا، غدر و بهانه می‌تراشند، نسبت داده شده است. هرگز مباد که از زمره آنان شده باشیم.

زارع پور: تصمیم‌گیران در مقابل رهبر انقلاب باید پاسخگو باشند

وزیر ارتباطات دولت سیزدهم در حساب کاربری خود در واکنش به برگزاری انتخابات هیات رئیسه مجلس در ویراستی نوشت: ای کاش اولین جلسه مجلس بعد از سه ماه تعطیلی به بررسی و تصویب این طرح اختصاص پیدا می‌کرد تا عده‌ای به راحتی نتوانند حرف از حراج این سرمایه عظیم ملی (مدیریت تنگه هرمز) در مقابل آب نیاث شل شدن محاصره دریایی بزنند. وی افزود: تصمیم‌گیران در مقابل منویات صریح رهبر انقلاب در خصوص تنگه هرمز و البته در مقابل تاریخ و میلیون‌ها آزاده‌ای که ۹۰ روز است در کف خیابان پاسدار کشور هستند، باید پاسخگو باشند.

دانشگاه

دانشگاه آماده کمک در بازسازی زیرساخت‌ها

جمعی از دانشجویان ایران اسلامی در لیبی که رهبر انقلاب و اعلام آمادگی برای ساخت آینده کشور به آیت الله سید مجتبی خامنه‌ای (حفظکلم الله)، نامه‌ای منتشر کردند. در بخش از این نامه جنایت دشمن آمریکایی-صهیونیستی در تخریب زیرساخت‌ها، دانشگاه‌ها و مراکز تولیدی کشورمان محکوم گردید. همچنین در بخش دیگری از این نامه آمده است: «دشمنان ما با علم‌های مرسوم و تقلیدی رایج در جهان کاری ندارند؛ مسئله آن‌ها علم‌های وابسته و مصرف‌کننده نیست، بلکه واهمی آنها از حرکت علمی درون‌زایی است که به برکت انقلاب اسلامی جوانه زده و در حال رشد است؛ چرا که می‌دانند بالندگی این علم چه پیامدهایی در نظم نوین جهانی خواهد داشت» همچنین آمده است: «تخریب یک مرکز تحقیقاتی یا یک خط تولید، نمی‌تواند ذهن خلاق و روحیه جهادی دانشجویان ایران را از کار بیندازد، و می‌کوشند، با این جنایات، ما را دچار تردید و توقف کنند؛ غافل از اینکه ما از دل همین آوارها انگیزه‌های مضاعف برای ساخت آینده کشور می‌یابیم.» علاوه بر این در این نامه آمده است: «امروز هنگامی که دشمنان ایران به بمباران و تخریب مراکز تولیدی و صنعتی همچون فولاد مبارکه اصفهان، خوزستان و یا پژوهشگاه‌های

دانشگاه‌های مختلف روی می‌آورد، دانشجویان این کشور برای ساخت دوباره و بهره‌وری آنها، در صحنه‌های کشور حاضرند و هنگام آن است که مسئولین از این پشتوانه دانشجویی، جهت ساخت کشور استفاده کنند که این اتفاق، یکی از صحنه‌های تحقق اقتصاد مقاومتی است. دانشجویان در پایان خطاب به رهبر معظم انقلاب اعلام کردند: «حضرت آقا لیبیک امروز ما یک شعار نیست؛ بلکه لیبیک عزم‌گرفته و اراده‌مندانه‌ی جوانان است که با مقاومت و ایستادگی شبانه‌روزی خود در میدان‌های مختلف کشور در این جنگ تحمیلی سوم ایستادگی کرده‌اند»

عدلیه

اشد مجازات برای قاتلان آرمان

شهید آرمان علی‌وردی، طلبه بسیجی ۲۱ ساله و مربی کانون تربیتی حوزه، شامگاه چهارشنبه ۴ آبان ۱۴۰۱ در جریان ناآرامی‌های شهرک اکباتان تهران به طرز ناخوانمردانه‌ای مورد هجوم اغتشاشگران قرار گرفت و بر اثر شدت جراحات وارده، پس از انتقال به بیمارستان به شهادت رسید.

پس از وقوع این جنایت، دستگاه قضایی به صورت ویژه به پرونده ورود کرد و دادستانی تهران دستورات ویژه‌ای برای شناسایی و برخورد با عوامل دخیل در شهادت این شهید صادر کرد. با توجه به ماهیت پرونده، رسیدگی قضایی به صورت همزمان در دو مرجع انجام شد؛ یکی در دادگاه کیفری یک استان تهران با موضوع رسیدگی به قتل و تعیین عامل یا عاملان ضربه منجر به فوت و دیگری در دادگاه انقلاب که به اتهامات افساد فی الارض و اقدامات متهمان علیه امنیت ملی مربوطه رسیدگی می‌کند.

در کنار رسیدگی کیفری، پرونده متهمان در دادگاه انقلاب نیز مورد رسیدگی قرار گرفت. در این بخش از پرونده، اتهامات متهمان از حیث افساد فی الارض، اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم علیه امنیت داخلی کشور، فعالیت تبلیغی علیه نظام و سایر اقدامات علیه امنیت کشور مورد رسیدگی قرار گرفت. پس از برگزاری جلسات متعدد دادگاه، انجام تحقیقات مفصل و استماع دفاعیات متهمان و وکلای آنان، رای پرونده صادر شد. براساس رای صادره، تعدادی از متهمان پرونده به اتهام افساد فی الارض به اشد مجازات محکوم شدند و سایر متهمان نیز با توجه به نوع اقدامات و میزان نقش آفرینی خود، به حبس و مجازات‌های تکمیلی محکوم شده‌اند.

در شرایطی که مجلس سه ماه تعطیل و طرح مدیریت تنگه هرمز معطل برگزاری صحن علنی است، انتخابات هیات رئیسه به صورت حضوری برگزار شد؛

هیات رئیسه مجلس نگران چیست؟

بعد از سپری شدن تعطیلات سه ماهه صحن علنی مجلس شورای اسلامی، نمایندگان مجلس طی جلسه‌ای غیررسمی حضور، هیات رئیسه جدید مجلس را انتخاب کردند. این رای گیری و انتخابات در حالی صورت پذیرفت که طرح راهبردی مدیریت تنگه هرمز و بسیاری از قوانین مهم دیگر، معطل برگزاری صحن علنی و سپس تصویب در مجلس هستند. موضوعی که طی هفته‌های اخیر مورد اعتراض بسیاری از نمایندگان قرار گرفت و به نظر می‌رسد پشت تعطیلی سه ماهه مجلس علاوه بر ادله امنیتی، مسائل دیگری نیز در جریان است. با این حال مدافعان تعطیلی مجلس با هجمه و تخریب شدید رسانه‌ای به منتقدان و همچنین آوردن توجهات امنیتی تاکنون مانع برگزاری صحن علنی مجلس شده‌اند.

امیرحسین درکی
روزنامه نگار

بهارستان تشکیل شود. (ماده ۱ قانون آیین‌نامه داخلی) ۲. طبق تبصره این ماده در مواقع اضطرار، هیات رئیسه می‌تواند محل دیگری را برای برگزاری جلسه اعلام کند که باید به حد نصاب برسد و برای ادامه جلسه در آن مکان رای گیری شود. ۳. جلسه مجلس در صورتی که به حد نصاب برسد، رسمیت پیدا می‌کند و برای این رسمیت، لازم است دو سوم نمایندگان (۱۹۲ نماینده) حاضر باشند. (اصل ۶۵ و ماده ۲ آیین‌نامه) بعد از به رسمیت رسیدن باید حتما قرآن قرائت شود. (ماده ۴) طبق آیین‌نامه، باید قبل از اخذ رای، اسامی کاندیداهای هر بخش جداگانه از تریبون صحن علنی اعلام شود. (ماده ۱۵) ۵. انتخابات هیات رئیسه باید با برگه و مخفی باشد. (ماده ۱۴) ۶. پس از برگزاری انتخابات، اعضای هیات رئیسه باید متن قسم‌نامه که در قانون مشخص شده در حضور نمایندگان (۱۹۲ نماینده) قرائت شود و متعهد شوند که مفاد آیین‌نامه را در اداره مجلس رعایت می‌کنند. (ماده ۱۶)

صبح روز گذشته در جریان انتخابات هیات رئیسه اجلاس سه دوره دوازدهم مجلس شورای اسلامی، ترکیب جدید هیات رئیسه را مشخص شد. بر این اساس محمد باقر قالیباف با ۲۳۸ رای از ۲۷۱ آرای مآخوذه، به عنوان رئیس مجلس انتخاب و علی نیکزاد با کسب ۱۴۳ رای و حمیدرضا حاجی بابایی با کسب ۱۰۰ رای به عنوان نواب اول و دوم هیات رئیسه مجلس انتخاب شدند. همچنین محمد رشیدی با ۱۶۹ رای، روح‌الله متفکر آزاد با ۱۳۸ رای، فرشاد ابراهیم پور با ۱۱۳ رای، مجتبی بخشی پور با ۱۱۰ رای، احمد نادری با ۱۰۹ رای و سسمیه رفیعی با ۱۰۵ رای به عنوان دبیران هیات رئیسه سومین اجلاس انتخابات هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی در دوره دوازدهم انتخاب شدند. علاوه بر این علیرضا سلیمی با ۱۷۰ رای، عباس گودرزی با ۱۱۷ رای و سید جلیل میرمحمدی با ۱۱۸ رای به عنوان ناظران هیات رئیسه انتخاب شدند.

نکته بحث برانگیز انتخابات روز گذشته مجلس شیوه و نحوه رای گیری این انتخابات بود. موضوعی که اعتراض و انتقادات صریح برخی منتقدان را به همراه داشت. به گفته حمید رسایی نماینده مردم تهران در مجلس، انتخابات روز گذشته مجلس شورای اسلامی خلاف آیین‌نامه و قانون اساسی است. او طی یادداشتی به مواردی که انتخابات هیات رئیسه با قانون مغایرت دارد اشاره داشت. از جمله مواردی که او اشاره کرده است: «طبق قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، جلسات باید در ساختمان صحن علنی

برخی از بسته بودن مجلس احساس رضایت دارند

حامد یزدان نماینده مردم اصفهان در مجلس در خصوص تعطیلی مجلس اظهار داشت: مسئولان نظام آمریکا به خوبی و کاملا از جریان مذاکرات اطلاع دارند ولی اینجا نمایندگان مجلس اصلا در جریان مذاکرات نیستند او افزود: طبق قانون اساسی، هیچ توافق بین المللی بدون تصویب در مجلس قابل اجرا نیست. وی همچنین تاکید کرد: برخی افراد در کشور از بسته بودن مجلس احساس رضایت دارند و می‌خواهند تصمیمات مهم در محافل حزبی و سیاسی اتخاذ شود نه در مجلس!

چیزی که به برخی نمایندگان القا شده بود، رئیس مجلس تلاش کرد برای این اقدام غیرقانونی، اذن و حکم حکومتی بگیرد که موفق نشد. رسایی همچنین درباره دلایل برگزاری انتخابات خلاف قانون مجلس توضیحاتی ارائه داد و اظهار داشت «حالا همه این تخلفات قانونی چرا صورت می‌گیرد؟ چرا رئیس مجلس به برگزاری جلسه علنی تن نمی‌دهد و مراحل انتخابات طبق قانون طی نمی‌شود؟ چون اگر این اتفاق بیفتد از این پس هم باید جلسات تشکیل شود، همچنین مردم از آقای قالیباف سؤال می‌کنند که چرا در طول سه ماه گذشته برای امور مهم کشور جلسه تشکیل نشد ولی برای انتخاب رئیس مجلس، جلسه تشکیل دادید! باید جلسه انتخابات فردا هم با القای ناامنی برگزار شود تا تعطیلی ۳ ماهه جلسات مجلس توجیه شود!» علاوه بر این، روح‌الله رشیدی خواه نماینده مردم تهران در مجلس در واکنش به این موضوع در حساب کاربری خود در ایکس نوشت: «ظاهراً قرار است مجلس را بسته نگهدارند تا بتوانند تنگه را باز کنند؛ مردم نخواهند گذاشت. آن زمان که کشور رهبر نداشت، مردم اداره کردند. مجلس هم نداشته باشد، مردم اداره خواهند کرد.»

خبر کوتاه

سردار قآنی: مقاومت فلسطین و لبنان زمینه‌ساز آزادی قدس است

فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در پیامی نوشت: حماسه ۳ خرداد ۶۱ زمینه‌ساز حماسه پرافتخار ۴ خرداد ۷۹ برای حزب الله قهرمان بود که رژیم صهیونیستی را از جنوب لبنان اخراج کرد. ارتش رژیم فراری شد در حالی که بیسیم‌های شان روشن و همه امکاناتشان در سنگرها جا مانده بود. مقاومت امروز فلسطین عزیز و لبنان قهرمان هم باعث آزادی قدس شریف خواهد شد.

ذوالقدر: عقب نشینی در کار نخواهد بود

دبیر شورای عالی امنیت ملی در پیامی نوشت: عقب نشینی در کار نخواهد بود این را میدان نظامی، میدان دیپلماسی و مردم مبعوث شده حاضر در خیابان با مقاومت جانانه خود نشان دادند و دشمن را زمین گیر کردند. وی افزود: حالا بیش از هر زمان دیگر کشور نیاز به وحدت و انسجام دارد تا آمریکایی‌ها و صهیونیست‌ها در این زمینه هم مأیوس شوند. ذوالقدر تاکید کرد: میدان وحدت و انسجام هم یک میدان دیگر در مبارزه است. تلاش همگانی برای جلوگیری از هر سخن و اقدام وحدت‌شکن، ایران عزیز را به پیروزی نهایی خواهد رساند؛ ان شاء الله!

خضریان: درباره مفاد توافق شفاف‌سازی کنید

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: آنچه تاکنون از مفاد توافق پایان جنگ در رسانه‌ها منتشر شده، دارای ابهاماتی است که می‌بایست از سوی تیم مذاکره کننده به صورت شفاف توضیح داده شود و البته نشان می‌دهد آنچه در رسانه‌ها منتشر شده است، نمی‌تواند دقیق و درست باشد. وی افزود: اعلام شده که در رفع محاصره دریایی توسط آمریکا طی ۳۰ روز انجام شود؛ اساساً این حرف فنی نیست. به این دلیل که رفع محاصره به مرور صورت نمی‌گیرد؛ یا محاصره هست و یا نیست. نماینده مردم تهران در ادامه مطرح کرد: گفته می‌شود آمریکایی‌ها از محیط پیرامونی ایران ظرف ۳۰ روز خارج شوند؛ محیط پیرامونی ایران چقدر است؟ البته توصیه ما به آمریکایی‌ها این است که حداقل از برد موشک‌های متوسط ایران یعنی ۱۰۰۰ کیلومتر خارج شوند، اساساً جمهوری اسلامی ایران پایگاهی را در این محدود اجازه نمی‌دهد مجدداً تجهیز و ساخته شود. خضریان در پایان تاکید کرد: می‌گویند ایران متعهد به باز شدن ترافیک خلیج فارس و تنگه هرمز شود. اگر مسأله تعداد عبور و مرور کشتی‌ها خواهد باشد، مشکلی ندارد، اما شرایط مدیریت تنگه هرمز به قبل از جنگ بر نخواهد گشت.

عبدالملکی: اجازه دهید نیروهای مسلح، به نقض‌های مکرر آتش بس پاسخ دهند

معاون شهید رئیسی در دولت سیزدهم در حساب کاربری خود در ایکس نوشت: حال که خلف وعده خوک‌های تروریست آمریکایی برای هزارمین بار برای مسئولین خوش خیال دیپلماسی کشور ما مسجل شد، درخواست داریم عزیزان بیش از این مانع نیروهای مسلح نشده و اجازه دهند در چارچوب دکترین دفاع تهاجمی، به نقض‌های مکرر آتش بس توسط دشمن تروریست (حمله به لبنان و محاصره دریایی و...) پاسخ کوئنده بدهند.

عدد خبر
حذف ارز ترجیحی و گران شدن مواد اولیه و نهاده‌ها، بسیاری از واحدهای تولیدی را با کمبود نقدینگی مواجه کرده است؛ در این میان، تولیدکنندگان گوشت و مرغ وضعیت بدتری دارند. حبیب اسدالله‌نژاد، رئیس اتحادیه مرغ گوشتی، در این باره به فارس گفت: «از زمانی که ارز ترجیحی حذف شده، مرغداران مرغ گوشتی یک ریال هم تسهیلات دریافت نکرده‌اند.» او می‌گوید قرار بود از محل فروش اوراق، ۶۰ همت تسهیلات به مرغداران گوشتی پرداخت شود، اما این اتفاق نیفتاد. با این حال، بانک مرکزی اعلام کرد که در مدت ۵ ماهه پس از حذف ارز ترجیحی، به ۳۸۱۹ شرکتی که از سوی وزارت جهاد کشاورزی معرفی شده بودند، ۱۹۲.۵ همت تسهیلات پرداخت کرده است.

عدد خبر
میزان ورودی آب به مخازن سدهای کشور از ابتدای سال آبی (ابتدای مهرماه ۱۴۰۴) تا دوم خردادماه، ۳۸.۷۱ میلیارد مترمکعب بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (۲۲.۵۴ میلیارد مترمکعب)، ۷۲ درصد افزایش داشته است. میزان خروجی آب از سدها نیز نسبت به سال قبل ۱۳ درصد افزایش یافته است. حجم آب موجود در مخازن اکنون ۳۴.۷۴ میلیارد مترمکعب است که نسبت به سال قبل ۲۹ درصد رشد نشان می‌دهد. حجم پرشدگی سدهای کشور تا روز شنبه هفته جاری ۶۷ درصد برآورد شده است. البته در ۵ سد مهم کشور شامل سدهای لار، دوستی، پانزده خرداد، بارزو و ساوه، میزان پرشدگی همچنان کمتر از ۱۰ درصد است.

عدد خبر
آمارهای دریافتی از سامانه طرح‌های حمایتی مسکن وزارت راه و شهرسازی نشان می‌دهد روند پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن به مستأجران در دوره جنگ رمضان نیز ادامه داشته است؛ به طوری که از نهم اسفندماه تاکنون، ۲۲ هزار و ۷۰۵ مستأجر، تسهیلات کمک‌ودیعه مسکن به ارزش کلی حدود ۵۰۰۰ میلیارد تومان دریافت کرده‌اند. این در حالی است که از نیمه دوم اردیبهشت‌ماه امسال و به دنبال تصویب سقف‌های جدید (طی دو هفته اخیر)، ۴۵۲۵ فقره تسهیلات به ارزش حدود هزار میلیارد تومان پرداخت شده است. همچنین طی یک سال منتهی به پایان دوم خردادماه امسال، بیش از ۷۲ همت وام ودیعه مسکن به ۳۷۴ هزار مستأجر در سراسر کشور پرداخت شده است.

عدد خبر
بنا بر اعلام اتحادیه دام سبک کشور، نرخ هر کیلوگرم دام زنده در آستانه عید قربان در مراکز عرضه بهداشتی، ۷۳۰ هزار تومان اعلام شد. علاوه بر مراکز ثابت عرضه دام شهرداری تهران، مراکز موقتی نیز در نقاط مختلف شهر با همکاری سازمان دامپزشکی به منظور عرضه دام زنده راه‌اندازی شده است. در حال حاضر، هر کیلوگرم بره نر ۵۰ تا ۷۰ کیلوگرمی بین ۷۲۰ تا ۷۵۰ هزار تومان در بازار کشور معامله می‌شود. بر همین اساس، اتحادیه سراسری صنعت دام پروران کشور نیز اعلام کرد نرخ هر کیلوگرم گوساله در بازار ۵۵۰ هزار تومان قیمت‌گذاری شده است که بسته به نژاد، کیفیت و وزن، تا ۶۰۰ هزار تومان در هر کیلوگرم به فروش می‌رسد.

بررسی گزارش فدرال رزرو نیویورک نشان می‌دهد:

آمریکایی‌ها ناتوان از پرداخت اقساط

گزارش جدید فدرال رزرو نیویورک از ظهور یک بمب ساعتی جدید در اقتصاد آمریکا پرده برداشت. فدرال رزرو نیویورک در گزارش جدید خود با عنوان «بدهی و اعتبار خانوار در سه‌ماهه نخست ۲۰۲۴»، جزئیات وضعیت بدهی خانوار آمریکایی، شامل وام مسکن، وام خودرو، کارت اعتباری و وام دانشجویی را نشان می‌دهد. به طور خلاصه، این گزارش وضعیت وام‌های خانوار آمریکایی، به‌ویژه میزان نکول (تاخیر در پرداخت بدهی) را نشان می‌دهد. گزارش یادشده حاکی از آن است که نرخ نکول بسیاری از این وام‌ها در سه‌ماهه نخست سال جاری افزایش یافته و در برخی موارد رکورد تاریخی ثبت کرده است.

حمید کمار روزنامه‌نگار

بدهی دانشجویی به تعویق انداخته‌اند. مصرف‌کنندگان آمریکایی با سرعتی نگران‌کننده در حال عقب‌افتادن از پرداخت بدهی‌های خود هستند. محققان فدرال رزرو نیویورک در تماسی با خبرنگاران آمریکایی گفتند که معوقات وام‌های دانشجویی بدتر شده است و آن‌ها انتظار دارند تعداد وام‌گیرندگانی که نکول می‌کنند همچنان به رشد خود ادامه دهد. نکول گسترده می‌تواند مصرف، خرید خانه و وام خودرو را کاهش دهد.

ارقام پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸ هم فراتر رفته است. نرخ بدهی‌های شدیداً معوق کارت‌های اعتباری (بیش از ۹۰ روز تأخیر در پرداخت) در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۴ با ۰.۴ واحد درصد افزایش به ۱۳.۱ درصد رسید که بالاترین سطح از سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۱۰ تاکنون است. این رقم تنها کمی پایین‌تر از ۱۳.۷ درصد در سال ۲۰۱۰ است که پس از بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ رخ داد. آمارهای فدرال رزرو نیویورک نشان می‌دهد از سه‌ماهه سوم ۲۰۲۲ تاکنون، بدهی‌های معوق جدی کارت‌های اعتباری ۵.۵ واحد درصد افزایش یافته‌اند. این میزان افزایش حتی از افزایش ۳.۹ واحد درصدی پس از بحران مالی (بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۰) نیز بیشتر است.

وام دانشجویی؛ بحران جدید نظام مالی آمریکا

طبق این گزارش، حدود یک میلیون وام‌گیرنده در اواخر ۲۰۲۳ وارد نکول وام دانشجویی شدند. نرخ وام‌های دانشجویی با تأخیر بیش از ۹۰ روز در سه‌ماهه اول سال جاری میلادی ۰.۷ واحد درصد افزایش یافت و به ۱۰.۳ درصد رسید که بالاترین سطح از سه‌ماهه اول ۲۰۲۰ به‌شمار می‌رود. گزارش همچنین نشان می‌دهد یک‌سوم وام‌گیرندگان خرید خانه را به دلیل

تربس دولت از پیگیری قانونی وصول وام‌ها
پیامد این وضعیت تنها به وام‌گیرندگان ختم نمی‌شود و به کل اقتصاد آمریکا تسری می‌یابد. اگر فرایند قانونی وصول وام‌ها آغاز شود، وام‌گیرندگانی که در نکول هستند ممکن است تا ۱۵ درصد از درآمد قابل‌تصرفشان توسط دولت توقیف شود. دولت همچنین می‌تواند بازپرداخت مالیات و مزایای تأمین اجتماعی آن‌ها را مصادره کند. اعتبار مالی وام‌گیرندگان نیز آسیب می‌بیند و خرید خودرو، خانه یا حتی اجاره آپارتمان را بسیار دشوارتر می‌کند.

وام جدید برای تسویه وام قبلی

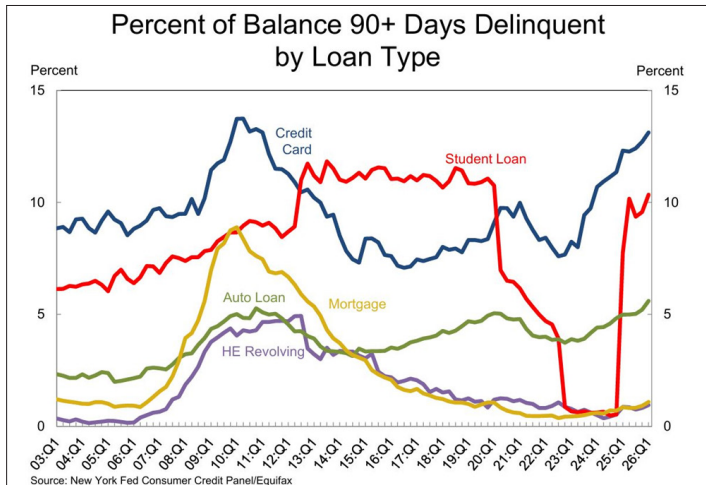
«این موج نکول پیامدهای بسیار منفی برای وام‌گیرندگان دارد.» این را جی هرت، مدیر مالی سابق اداره کمک‌های دانشجویی فدرال (۲۰۰۸ تا ۲۰۱۸)، به رادیو ملی آمریکا گفت. او اضافه می‌کند که این وضعیت «پیامدهای منفی برای مؤسسات آموزش عالی، مناطق مختلف و در کل برای اقتصاد آمریکا دوباره توقیف دستمزد و بازپرداخت مالیات وام‌گیرندگان نکول کرده را آغاز کند، این کار می‌تواند باعث کاهش هزینه‌کرد مصرف‌کنندگان، رکود در بازارهای مسکن و خودرو و بسیاری از بازارهای دیگر شود. این موضوع احتمالاً یکی از دلایلی است که دولت ترامپ در اواسط ژانویه اعلام کرد جمع‌آوری اجباری بدهی وام‌گیرندگان نکول کرده را به تعویق می‌اندازد. دولت ترامپ تصمیم گرفته است که فشار بر وام‌گیرندگان نکول کرده را تا ژوئیه به تعویق بیندازد؛ زمانی که برنامه جدید جمهوری خواهان، یعنی طرح کمک بازپرداخت، اجرا می‌شود.

۴۰ درصد آمریکایی‌ها دارای بدهی اعتباری هستند

سی‌بی‌اس نیوز نوشت: تعداد بی‌سابقه‌ای از آمریکایی‌ها قادر به تسویه بدهی‌های ماهانه کارت اعتباری خود نیستند؛ موضوعی که مشکلات مالی شهروندان را در بحبوحه نگرانی‌ها از هزینه‌های زندگی، دوچندان کرده است. بر اساس گزارش اندیشکده بنیاد قرن و گروه حمایتی محافظت از وام‌گیرندگان، حدود ۱۱۱ میلیون نفر یعنی ۵۰ درصد از دارندگان کارت اعتباری و ۴۰ درصد از کل جمعیت بزرگسال آمریکا دارای بدهی اعتباری می‌دهد که این رقم نسبت به ۵ سال گذشته که ۹۵ میلیون نفر در وضعیت مشابه بودند، ۱۷ درصد افزایش یافته است.

بالاترین نسبت نکول وام خودرو

وام‌های خودرو با بیش از ۹۰ روز تأخیر در بازپرداخت نیز ۰.۴ واحد درصد افزایش یافت و به ۵.۶ درصد رسید. این نسبت، رکورد تاریخی جدیدی است که حتی از اوج

موج خبر

حتی با پایان جنگ ایران، آرامش به اقتصاد جهانی برنمی‌گردد

بلومبرگ در گزارش نوشت: با وجود نگرانی‌های گسترده از تورم ناشی از جنگ آمریکا و رژیم اسرائیل علیه ایران، شواهد نشان می‌دهد که محرک‌های دیگری نیز به همان اندازه بر هزینه‌های استقراض تأثیرگذارند. در آمریکا، نرخ‌های بازده (سود) واقعی که با حذف اثر تورم محاسبه می‌شوند، تأثیر عمیق‌تری بر بازار داشته‌اند. این امر نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران اوراق قرضه تنها نگران فشارهای قیمتی ناشی از جنگ ایران نیستند. کارشناسان معتقدند عوامل دیگری نیز در این وضعیت دخیل هستند؛ از جمله نشانه‌هایی مبنی بر سنگین‌تر شدن بار بدهی‌های عمومی، پیامدهای رونق سرمایه‌گذاری در حوزه هوش مصنوعی و احتمال افزایش نرخ‌های بانک‌های مرکزی، به‌ویژه فدرال رزرو، به‌سمت افزایش نرخ بهره حرکت کنند.

تحلیل‌های استراتژیست‌های بانک‌های تراز اولی نظیر آ‌ان‌جی بانک، گلدمن ساکس و بارکلز حاکی از آن است که جهش اخیر در بازدهی‌های بلندمدت، حتی در صورت پایان جنگ ایران و کاهش قیمت نفت، به‌طور کامل بازگشت نخواهد کرد. این مسئله ریسک ماندگاری هزینه‌های استقراض در سقف‌های چندساله را افزایش داده و فشار بر اقتصادهای جهانی را حفظ می‌کند.

در همین حال، بازار اوراق قرضه در وضعیت بی‌قراری به‌سرمی‌برد. نرخ سود اوراق خزانه ۳۰ ساله آمریکا که شریان اصلی استقراض بلندمدت دولت است، اخیراً به ۵.۱ درصد رسیده است. پیش از این نیز نرخ مذکور به ۵.۲ درصد جهش کرده بود که بالاترین سطح از زمان آغاز بحران مالی در سال ۲۰۰۷ محسوب می‌شود. اوراق ۱۰ ساله نیز که مستقیماً بر نرخ بدهی کارت‌های اعتباری، وام‌های مسکن و خودرو تأثیر می‌گذراند، به نرخ سود ۴.۶ درصدی رسیده‌اند. این نوسانات صرفاً آ‌اعدادی بر روی نمودار نیستند؛ حتی این افزایش‌های اندک می‌تواند در یک بازه ۱۰ ساله، ۲ تریلیون دلار به بدهی بانک مرکزی آمریکا اضافه می‌کند. با سقوط اعتماد مصرف‌کننده به دلیل هزینه‌های بالای سوخت و خواربار، هرگونه ماندگاری این نرخ‌ها در سطوح بالا، فشار مالی بر خانوارها را تشدید خواهد کرد.

جیمی دایمن، مدیرعامل جی‌پی‌مورگان اعلام کرد که نرخ بهره در آمریکا ممکن است به دلیل استقراض دولتی و تقاضای بدهی، بسیار فراتر برود. رابین بروکس، اقتصاددان مؤسسه بروکینگز، انسداد طولانی‌مدت تنگه هرمز را محرک اصلی جهش اخیر بازدهی‌ها می‌داند. جنگ با ایران عملاً ترافیک تجاری و نفتی را در این آبراه راهبردی برای نزدیک به سه ماه متوقف کرده و شوک عرضه‌ای را به بازار انرژی تحمیل کرده است. اگر معجزه‌ای در قالب توافق صلح رخ دهد و ترافیک تانکرهای عادی شود، بازدهی‌ها به‌سرعت کاهش می‌یابند. اما تداوم وضعیت فعلی به معنای تداوم فشار بر نرخ‌های بلندمدت است.

نوبنیاد گزارش می دهد؛

مستأجران در انتظار تصمیم دولت

در چنین شرایطی، دولت همچنان درگیر تصمیم‌گیری برای تمدید سیاست سقف‌گذاری اجاره‌بهاست؛ سیاستی که اگرچه در سال‌های گذشته به‌عنوان یک سپرد دفاعی برای حمایت از مستأجران مطرح شده، اما به دلیل ضعف نظارت و تأخیر در اجرا، نتوانسته است آرامش را در بازار برقرار کند.

با نزدیک شدن به فصل جابه‌جایی مستأجران، بازار اجاره مسکن بار دیگر به مهم‌ترین دغدغه بخش بزرگی از خانوارها تبدیل شده است؛ بازاری که در آن، فاصله میان درآمد خانوارها و هزینه تأمین سرپناه هر سال بیشتر می‌شود و مستأجران ناچارند بخش عمده درآمد خود را صرف اجاره مسکن کنند.

نیما سهیلی

روزنامه نگار

۱۴۰۳ توسط رئیس‌جمهور شهید ابلاغ شد. در واقع، این آخرین قانونی بود که شهید رئیسی پیش از شهادت ابلاغ کردند و زیرساخت بسیار خوبی را فراهم آورد تا یک نظام حمایتی از مستأجران در کشور ایجاد شود. وی درباره ضرورت ایجاد این نظام حمایتی تصریح کرد: با توجه به شرایط تورمی کشور و اینکه بخش مسکن جزو بالاترین هزینه‌های سبد خانوار محسوب می‌شود، دولت بر آن شد تا نظامی حمایتی ایجاد کند تا حداقل بخشی از این تورم به سبد هزینه خانوار منتقل نشود. بر همین اساس، پیشنهاد شد که موضوع سقف اجاره‌بها در قانون گنجانده شود.

این کارشناس اقتصادی در تشریح جزئیات اجرایی این قانون گفت: طبق قانون، اگر میانگین تورم در کشور بالای ۳۰ درصد باشد که عموماً در سال‌های اخیر این شرط همیشه برقرار بوده، دولت مکلف است از طریق وزارت راه و شهرسازی، سقف مجاز افزایش اجاره‌بها را به صورت استثنائی و منطقه‌ای اعلام کند. ایلاتی با اشاره به عدم رعایت این ضوابط از سوی برخی مالکان در سال جاری افزود: موضوع مهمی که در متن قانون وجود دارد و شاید مردم کمتر از آن اطلاع داشته باشند، این است که حق استرداد مبالغ اضافی برای مستأجر تا ۵ سال محفوظ است؛ یعنی مستأجر می‌تواند در مواردی که مبالغی بیشتر از سقف مجاز افزایش اجاره‌بها پرداخت کرده است، آن مبلغ را به همراه جرایم مربوطه، به قیمت روز از مالک دریافت کند. این کارشناس مسکن توضیح داد: به‌عنوان مثال، اگر در سال جاری سقف مجاز افزایش اجاره‌بها ۲۵ یا ۳۰ درصد اعلام شود، اما مالک ۵۰ یا ۶۰ درصد بر مبلغ اجاره اضافه کند، مستأجران حتی در صورت پرداخت این مبلغ، تا ۵ سال حق دارند درخواست استرداد مبالغ اضافی را داشته باشند و مالک نیز ملزم به بازگرداندن آن است. وی این بند از قانون را یک ضمانت اجرایی بسیار قوی دانست و تأکید کرد: لازم است درباره این بخش از قانون اطلاع‌رسانی کافی انجام شود تا مردم نسبت به حقوقی که قانون برایشان ایجاد کرده آگاه شوند و شاهد افزایش غیرمجاز هزینه‌های مسکن نباشیم. ایلاتی در پایان با انتقاد از تأخیر دولت در اعلام سقف افزایش اجاره‌بهای مسکن در سال جاری خاطر نشان کرد: در شرایطی که وارد فصل جابه‌جایی مستأجران شده‌ایم، هنوز سقف‌های جدید اعلام نشده است؛ بنابراین لازم است دولت حتماً به این موضوع ورود کرده و هرچه سریع‌تر سقف مجاز افزایش اجاره‌بها را اعلام کند.

ضمانت اجرایی مؤثر است. در حالی که فصل جابه‌جایی عملاً آغاز شده، بسیاری از مستأجران هنوز با تکلیف هستند و موجران نیز در نبود مصوبه نهایی، نرخ‌های پیشنهادی خود را بر اساس تورم انتظاری و قیمت بازار تعیین می‌کنند. این وضعیت، عملاً دست واسطه‌ها و سوداگران را برای افزایش نرخ‌ها باز گذاشته است. بحران اجاره‌تتها به سیاست‌های دستوری محدود نمی‌شود و ریشه اصلی آن در کمبود عرضه مسکن قرار دارد. عقب‌ماندگی در تولید مسکن، افزایش تقاضا و کاهش قدرت خرید مردم، باعث شده فشار سنگینی به بازار اجاره منتقل شود. تا زمانی که شکاف میان عرضه و تقاضا کاهش نیابد، هرگونه سیاست کنترلی صرفاً اثر کوتاه‌مدت خواهد داشت.

دولت زودتر تصمیم بگیرد

عبدالجلال ابری، سخنگوی کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، با اشاره به تعلل دولت در تعیین سقف افزایش اجاره‌بهای مسکن هم‌زمان با آغاز فصل جابه‌جایی مستأجران، به نوبنیاد، گفت: بر اساس قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها، وزارت راه و شهرسازی مکلف است با تکیه بر داده‌های آماری سراسر کشور، نسبت به تعیین و اعلام سقف افزایش اجاره‌بها اقدام کند. وی افزود: سقف قانونی مدنظر برای کل کشور ۲۰ درصد برای تهران ۲۵ درصد تعیین شده بود، اما بالاترکلیفی فعلی، مستأجران را در شرایط سختی قرار داده است. سخنگوی کمیسیون عمران مجلس بیان کرد که قیمت‌ها فراتر از شاخص‌های تورمی، رشدی چند برابری را تجربه کرده‌اند. وی با اشاره به تجربه موفق دوران کرونا پیشنهاد داد که به دلیل حساسیت شرایط، سران قوا وارد عمل شده و تصمیمی قاطع برای ایجاد تعادل و تعامل میان موجرو مستأجر اتخاذ کنند. این نماینده مجلس خاطر نشان کرد: وزارت راه و شهرسازی باید هرچه سریع‌تر تکلیف سقف اجاره‌بها را روشن کند. وی ابراز امیدواری کرد که با اتخاذ راهکارهای تعاملی، امسال با کمترین آسیب برای مستأجران سپری شود تا در نهایت بازار مسکن به ثبات و انضباط قانونی بازگردد.

حق قانونی که مستأجران از آن بی‌خبرند

فرشید ایلاتی، کارشناس حوزه مسکن، در گفت‌وگو با نوبنیاد با اشاره به قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها اظهار داشت: این قانون در اردیبهشت‌ماه

عواقب حذف سقف افزایش اجاره‌بها

کارشناسان می‌گویند: در شرایط کنونی سیاست حذف اجاره‌بها می‌تواند تبعات گسترده‌ای به همراه داشته باشد. نبود هرگونه محدودیت قانونی، عملاً به معنای آزادسازی کامل بازار در شرایط تورمی است؛ موضوعی که احتمال افزایش حاشیه‌نشینی، مهاجرت اجباری مستأجران از کلانشهرها و رشد سکونتگاه‌های غیررسمی را تشدید می‌کند. در چنین فضایی، دولت ناچار است علاوه بر تمهید فوری مصوبه اجاره، ابزارهای نظارتی و حمایتی خود را نیز تقویت کند. انتصاب کامل سامانه‌های املاک و اسکان به سازمان امور مالیاتی و قوه قضاییه، می‌تواند بخشی از قراردادهای صوری و خارج از عرف را شناسایی کند.

همچنین اجرای کامل ظرفیت‌های قانون ۱۴۰۳، از جمله امکان شکایت مستأجر تا پنج سال پس از انعقاد قرارداد و بازپس‌گیری مبالغ مازاد، می‌تواند نقش بازدارنده مهمی در برابر تخلفات ایفا کند. همچنین افزایش سقف وام ودیعه مسکن متناسب با تورم واقعی، کاهش بروکراسی بانکی و ارائه مشوق‌های مالیاتی به موجرانی که با نرخ‌های مصوب همکاری می‌کنند، از جمله اقداماتی است که می‌تواند بخشی از فشار موجود را کاهش دهد.

بدا داشت

افزایش ۶۰ درصدی دستمزد و دویدن روی تردمیل تورم

سمیه گلپور

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران

هنوز دوماه از سال ۱۴۰۵ نگذشته است که واقعیت‌های تلخ اقتصادی، شیرینی اسمی افزایش ۶۰ درصدی دستمزد را در زکام جامعه کارگری تلخ کرده است. سیاستی که قرار بود مرهمی بر زخم‌های معیشتی باشد، حالا در برابر جهش نرخ ارز رسمی به مرز ۱۴۸ هزار تومان، کارایی خود را از دست داده و طبقه کارگر را با یک سوال اساسی روبرو کرده است: «چرا هرچه حقوقمان بالاتر می‌رود، سفره‌مان کوچک‌تر می‌شود؟ در علم اقتصاد، آنچه کیفیت زندگی یک خانوار را تعیین می‌کند، عدد فیش حقوقی نیست، بلکه قدرت خرید واقعی است. زمانی که دولت سیاست ارزی خود را دردی ماه سال گذشته اجرا کرد و امروز بر مبنای ارز رسمی کشور، دلار ۱۴۸ هزار تومانی است، موجی از گرانی در تمام لایه‌های تولید و توزیع راه افتاده است. از مواد اولیه کارخانه‌ها تا نهاده‌های دامی و هزینه‌های حمل و نقل، همگی با سرعت خود را با نرخ جدید ارز هماهنگ کرده‌اند. در مقابل، دستمزد کارگر با سرعت «لاک‌پشت» حرکت می‌کند. نتیجه این نابرابری، پدیده‌ای است که در آن افزایش ۶۰ درصدی حقوق عملاً توسط تورم کالاهای اساسی بلعیده شده و قدرت خرید خانوار در همین دوماه، بیش از ۲۰ درصد سقوط کرده است.

اگر وضع معیشتی کارگران خوب نیست، حال و روز بازنشستگان به مراتب دردآورتر است. در حالی که کارگران حداقل با سبیلی صورت خود را سرخ‌نگه داشته‌اند، پیرمردان و پیرزنانی که موی خود را در مسیر خدمت سپید کرده‌اند، حتی هنوز هم‌مان افزایش ۶۰ درصدی راهم در فیش‌های خود ندیده‌اند. در آستانه پرداخت سومین مستمری سال ۱۴۰۵، حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی در پیچ و خم جلسات تصمیم‌گیری و بوروکراسی‌های اداری، خلا فزونی‌های مرسوم و حقوق مکتسبه قانونی گیر کرده است. اینان همان کسانی هستند که با وجود سال‌ها تلاش، برخی همچنان در بند اجاره‌نشینی اند و در برابر اهل و عیال، عروس و داماد و نوه، با سختی و مزارت صورت خود را سرخ‌نگه می‌دارند تا کرامت انسانی‌شان حفظ شود. آیا روستا که پیشکسوتان جامعه، وجه المصلحت‌تأخیرهای اداری و بی‌قانونی‌ها در رسالی شوند که دلار ۱۴۸ هزار تومانی امان از همه بریده است؟ در اسفندماه ۱۴۰۴، زمانی که چانه‌زنی‌ها در جریان بود، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در برابر رسانه‌ها تعهد شد که چنانچه نرخ تورم از پیش‌بینی‌ها فراتر رود، در شهریورماه برای نیمه‌دوم سال مجدد اداریاً تصمیم دستمزد تشکیل جلسه خواهیم داد. امروز دلار رسمی ۱۴۸ هزار تومان، دیگر نیازی به انتظار برای رسیدن شهریور نیست؛ پیش‌بینی‌ها همین حالا هم از واقعیت عقب مانده‌اند. شورای عالی کار باید از همین امروز جلسات خود را برای بازنگری در دستمزدها آغاز کند.

باید با صراحت گفت که تورم، ظالمانه‌ترین نوع مالیات است. این مالیاتی است که هیچ مصوبه‌ای در مجلس ندارد، اما مستقیماً از جیب کسانی کسر می‌شود که درآمد ثابت ریالی دارند و هزینه‌های زندگی‌شان به دلار گرهر خورده است. وقتی نرخ ارز رسمی افزایش می‌یابد، در واقع دولت در حال برداشت غیرمستقیم از سفره کسانی است که حقوقشان به ریال است، اما باید معیشت خود را با قیمت‌های دلاری تأمین کنند. افزایش دستمزد بدون کنترل نرخ ارز، مانند دویدن بر روی یک تردمیل اقتصادی است؛ شما با تمام توان می‌دوید، عرق می‌ریزید و خسته می‌شوید، اما در نهایت نه تنها رو به جلو حرکت نکرده‌اید، بلکه با هرتکان آرنجی، یک گام هم به عقب پرتاب شده‌اید. امروز وقت آن است که شورای عالی کار به وعده اسفندماه خود عمل کرده و پیش از آنکه تابستان به پایان برسد، فکری به حال دستمزدهای سوخته در آتش دلار ۱۴۸ هزار تومانی و حقوق‌های معوق و بلاتکلیف بازنشستگان بکند.

بین الملل

نبیه بری: با هم لبنان را آزاد و بازسازی می‌کنیم

نبیه بری، رئیس پارلمان لبنان در بیانیه ای به مناسبت سالروز آزادسازی لبنان نوشت: امسال، ۲۵ مه در حالی فرامی‌رسد که سرزمین، مردم، اراده ملت و تمام عناصری که این لحظه درخشان را در تاریخ کشورمان رقم زدند، در سه سال گذشته در معرض تجاوز مداوم اسرائیل قرار گرفته‌اند. وی افزود: از فوریه گذشته، این تجاوز شکل جنگ نسل‌کشی و تخریب به خود گرفته است که تمام جنبه‌های زندگی در جنوب لبنان، البقاع و ضاحیه ی جنوبی بیروت را هدف قرار داده است. ما در روزهای اولیه پس از آزادسازی در می ۲۰۰۰ نسبت به این امر هشدار دادیم و گفتیم که آزادسازی سرزمین و مردم (جهاد اصغر) است که بهای آن والاترین و خالص‌ترین فداکاری‌ها، شهدا، مجروحان و اسیران بود و حفظ و حراست از این دستاورد، «جهاد اکبر» است. در این بیانیه آمده است: رژیم اسرائیل که از سرزمین ما رانده شد، لحظه‌ای در انتقام از لبنان تردید نخواهد کرد؛ لبنانی که در نبرد آزادسازی، درسی از کرامت، وحدت و فداکاری ارائه داد و این درس برای رژیمی که فقط در هنر کشتن، ویرانی، کوچ اجباری، قتل کودکان و تجاوز به هر آنچه انسانی و مقدس است تخصص دارد، قابل درک نیست. وی همچنین خواستار آمادگی برای فداکاری و ایستادگی در دفاع از خاک و مرزهای لبنان و مقابله با اشغالگران شد.

بری همچنین تأکید کرد: ما با هم به آزادسازی دست یافتیم و با هم قادر به آزادسازی و بازسازی لبنان هستیم.

گاردین می‌گوید بن‌گویبر همان رژیم اسرائیل است

اسرائیل مجسم

چند روز قبل ایتمار بن‌گویبر وارد بندری شد که رژیم اسرائیل صدها تن از شرکت‌کنندگان در ناوگان کمک‌های بین‌المللی را که در تلاش برای شکستن محاصره دریایی غزه بودند، در آنجا بازداشت کرده بود. در ویدیویی که این وزیر در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرده، او در حال تمسخر فعالانی دیده می‌شود که مجبور شده‌اند با سرهای خمیده روی زمین و دست‌های بسته شده با دستبندهای پلاستیکی، در صفوفی زانو بزنند. صدای سرود اسرائیلی‌ها از بلندگوها به گوش می‌رسد، پیش از آنکه بن‌گویبر را ببینیم که پرچم اسرائیل را تکان می‌دهد و فریاد می‌زند: «به اسرائیل خوش آمدید. ما اینجا صاحب‌خانه‌ایم».

جریان‌های بسیار تندروی نژادپرست در میان غاصبین باز می‌گردد «اما نفوذ بن‌گویبر در سیاست اسرائیل بسیار فراتر از مرزهای وزارتخانه‌اش است. در طول پنج سال گذشته، او جریان‌های زیرپوستی و نژادپرستانه سیاست اسرائیل را که از زمان تأسیس آن وجود داشته‌اند، اما عمدتاً به خاطر افکار عمومی بین‌المللی مهار شده بودند، به طور آشکار و بی‌پرده عیان کرده است».

بن‌گویبر در هم‌دستی با نتانیاها در واقع روح تازه‌ای به کالبد هیولایی جریان اخراج دسته‌جمعی فلسطینیان دمیده است و نکته مهم آن است که نوع ائتلاف در کابینه رژیم به نوعی شکل گرفته که نتانیاها عملاً به آسانی نمی‌توانند بن‌گویبر را کنار بزنند یا حتی مهار کنند؛ با فرض آن که اصلاً میلی به این کار هم نداشته باشد. چه این اتفاق رخ دهد، چه ندهد، تغییری اما در واقعیت ایجاد نمی‌شود: اسرائیل یعنی بن‌گویبر؛ نژادپرست، خشن، جانی و بی‌رحم.

آنچه از خلال رفتار و جایگاه ایتمار بن‌گویبر آشکار می‌شود، تنها افراط‌گرایی یک فرد نیست، بلکه بازتابی روشن از ساختار سیاسی و امنیتی اسرائیل امروز است؛ ساختاری که نژادپرستی، سرکوب و خشونت را نه در حاشیه، بلکه در مرکز خود جای داده است. از تحقیر فعالان بین‌المللی در بندر تا تشدید فشار بر فلسطینیان در زندان‌ها و خیابان‌ها، بن‌گویبر بیش از آنکه استتار باشد، نماینده عریان واقعیتی است که سال‌ها کوشیده‌اند با آن فاصله بگیرند. از این منظر، پرسش اصلی دیگر این نیست که بن‌گویبر چقدر تندرو است؛ پرسش این است که چرا جهان هنوز در برابر «اسرائیل بن‌گویبر» چنین دیر و محتاط واکنش نشان می‌دهد.

«بن‌گویبر نه تنها یک چهره حاشیه‌ای در سیاست اسرائیل نیست، بلکه یکی از رشدترین وزرای دولت است. وزارت امنیت ملی که مشخصاً برای شخص بن‌گویبر ایجاد شده، به او اختیارات تام بر نیروهای پلیس عادی و شبه‌نظامی اسرائیل، چه در داخل و چه در خارج از مرزهای بین‌المللی به رسمیت شناخته شده، اعطا می‌کند. دقیقاً در همین جایگاه است که او سرکوب گسترده‌ای را علیه آزادی بیان شهروندان فلسطینی ساکن اسرائیل به راه انداخته؛ ۱۰ هزار قیضه تفنگ تهاجمی را میان غیرنظامیان یهودی-اسرائیلی، از جمله شهرک‌نشینان کرانه باختری توزیع کرده؛ و با پشتکار تلاش کرده است تا وضعیت موجود مذهبی و به شدت حساس چند دهه‌ای را در محوطه مسجد الاقصی دگرگون کند».

این تندروی یهودی، در واقع مسئول یکی از بدنام‌ترین زندان‌های جهان نیز است «او همچنین مسئولیت سیستم زندان‌های اسرائیل را بر عهده دارد؛ سیستمی که به شبکه‌ای از اردوگاه‌های شکنجه تبدیل شده است. اسرای فلسطینی حاضر در این زندان‌ها از تجاوز و سوءاستفاده جنسی خبر می‌دهند و مشخص شده است که از ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ تاکنون، نزدیک به ۱۰۰ نفر در دوران بازداشت جان خود را از دست داده‌اند. شاید بدنام‌ترین اقدام او این باشد که از موقعیت خود برای پیشبرد و تصویب قانون تازه‌ای استفاده کرده است که مجازات اعدام را صرفاً برای فلسطینی‌ها اعمال می‌کند».

نقش مهم دیگر بن‌گویبر به برکشیدن

احسان میرباقری
روزنامه‌نگار

وقت بیداری جهان

هیچ‌کس روشن‌تر از ایتمار بن‌گویبر نماد و مظهر اسرائیل امروز نیست؛ و دیگر وقت آن رسیده است که جامعه بین‌المللی چشمانش را به روی این واقعیت باز کند.

در واکنش به این وضعیت، سفرای غربی و بسیاری از چهره‌های اروپایی موضع‌گیری کرده‌اند و بسیاری از مقامات اسرائیل تلاش داشتند تا با جدا کردن بن‌گویبر از هیئت حاکمه رژیم اسرائیل، چهره او را به نوعی تندرو و ضد ارزش نشان دهند، در حالی که گاردین در متنی تصریح می‌کند که اتفاقاً اسرائیل واقعی دقیقاً یعنی بن‌گویبر. گاردین می‌نویسد «او به تمام معنا چهره اسرائیل است. در واقع، هیچ‌کس روشن‌تر از ایتمار بن‌گویبر نماد و مظهر اسرائیل امروز نیست؛ و دیگر وقت آن رسیده است که جامعه بین‌المللی چشمانش را به روی این واقعیت باز کند».

به باور گاردین، این چهره نژادپرست تندرو که امروز دقیقاً همان چهره اسرائیل است، یکی از پرنفوذترین چهره‌های سیاسی در رژیم اسرائیل محسوب می‌شود

یادداشت

مردم بحرین؛ زیر سایه سرکوب ساختاری

محسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

صدور احکام سنگین و بحث‌برانگیز علیه شهروندان بحرینی به اتهام‌های واهی، بار دیگر سیاست سرکوب ساختاری رژیم آل‌خلیفه را آشکار کرده است. رویکردی که با تکیه بر حمایت‌های آمریکا و نزدیکی به رژیم صهیونیستی، به جای حل بحران‌های داخلی، شکاف میان حاکمیت و مردم را عمیق‌تر می‌کند. این مسیر نه تنها امنیت پایدار ایجاد نخواهد کرد، بلکه بحرین را هرچه بیشتر به سمت بی‌ثباتی و تاریکی سوق می‌دهد.

در تازه‌ترین نمونه از برخوردهای امنیتی در بحرین، دادگاه عالی کیفری این کشور در دو پرونده جداگانه، ۱۱ نفر را با اتهامات واهی همچون «فعالیت‌های خصمانه» محاکمه و برای ۹ نفر حکم حبس ابد صادر کرده است. این در حالی است که سابقه چنین پرونده‌هایی نشان می‌دهد اغلب این اتهام‌ها بر پایه مستندات مبهم و غیرشفاف مطرح می‌شود و بیش از آنکه جنبه حقوقی داشته باشد، کارکردی سیاسی دارد. واقعیت آن است که رژیم آل‌خلیفه طی سال‌های اخیر، به ویژه پس از تحولات منطقه و افزایش تنش‌ها، تلاش کرده است با برجسته‌سازی «تهدید خارجی»، افکار عمومی را از مطالبات داخلی منحرف کند.

در این چارچوب، نسبت دادن مخالفان به ایران به ابزاری تکراری و فرسوده تبدیل شده است. این در حالی است که بیشترین فشارها متوجه جامعه شیعی بحرین است، جامعه‌ای که نه تنها از حقوق سیاسی و اجتماعی خود محروم مانده، بلکه اکنون با موجی از بازداشت‌ها، محدودیت‌ها و فضای شدید امنیتی مواجه است. گزارش‌ها از مناطق شیعه‌نشین حاکی از آن است که این فشارها پس از تحولات اخیر منطقه شدت گرفته و به نوعی سرکوب و مجازات جمع شباهت پیدا کرده است.

علمای بحرین نیز ضمن خبردادن از زندانی بودن ده‌ها تن از برجسته‌ترین چهره‌های دینی، در بیانیه خود پرده از واقعیتی برمی‌دارند: «کلام حق در بحرین در بند است».

نکته قابل تأمل آن است که رژیم آل‌خلیفه به جای تنظیم سیاست‌های خود با واقعیت‌های منطقه و خواست مردم، مسیر وابستگی به آمریکا و نزدیکی به رژیم صهیونیستی را در پیش گرفته است. رویکردی که نه تنها کمکی به ثبات این کشور نمی‌کند، بلکه آن را بیش از پیش در معرض بحران قرار می‌دهد. تجربه نشان داده است که آمریکا در بزنگاه‌ها، حتی نزدیک‌ترین متحدان خود را نیز تنها می‌گذارد و منافعش را بر هر چیز دیگری ترجیح می‌دهد. از این منظر، ادامه سیاست سرکوب داخلی برای تأمین منافع خارجی، راه به جایی نخواهد برد. مردمی که سال‌هاست زیر فشار هستند، نه تنها عقب‌نشینی نمی‌کنند، بلکه آگاهی و انسجام بیشتری پیدا خواهند کرد.

در نهایت باید گفت که بحرین امروز در یک دوراهی سرنوشت‌ساز قرار دارد. یا بازگشت به مردم و پذیرش اصلاحات، یا ادامه مسیر سرکوب و وابستگی که نتیجه‌ای جز حرکت به سوی تاریکی و بی‌ثباتی نخواهد داشت.

عدم صدور ویزا برای دیپلمات‌های ایرانی نشان داد اعتمادسازی یک طرفه، ابزار فشار آمریکا شده است

لغور وادید مذاکره‌کننده با آمریکا

می‌گویند، طرف مقابل حتی حداقل‌های دیپلماتیک را نیز رعایت نمی‌کند. این تناقض آشکار، بار دیگر ضرورت بازخوانی تجربه‌های گذشته و پرهیز از خوش بینی ساده‌لوحانه را برجسته کرده است.

ماجرای عدم صدور ویزا برای سفر دیپلماتیک عراقچی به نیویورک نشانه‌ای روشن از نوع نگاه آمریکا به جریان‌های داخلی متمایل به مذاکره است. در حالی که برخی در داخل همچنان بر طبل گفت‌وگو و اعتمادسازی

محسن فرهمند

روزنامه‌نگار

درس‌های تکراری

تکرار این رفتارها نشان می‌دهد که مسئله، اتفاقی یا مقطعی نیست. از برجام تا امروز، یک الگوی ثابت قابل مشاهده است: فشار، تحقیر و عدم ناپدید شدن واقعیت‌ها، نه تنها کمکی به حل مسائل نمی‌کند، بلکه هزینه‌های بیشتری را بر کشور تحمیل خواهد کرد.

یادداشت خواب خوش سخنگوی مذاکرات

امیر شهشهانی
روزنامه‌نگار

دونالد ترامپ گفته است: «مذاکرات با جمهوری اسلامی ایران به خوبی در حال پیشرفت است» و از سوی دیگر هشدار می‌دهد که در صورت شکست توافق، «بازگشت به میدان نبردی بزرگ‌تر و قدرتمندتر از همیشه» رخ خواهد داد. او حتی ادعا کرده هر توافق احتمالی باید «تاریخی‌تر از همیشه» باشد و در پیوند با پروژه‌های منطقه‌ای دیگر تعریف شود. در همین حال، تحرکات دیپلماتیک در منطقه نیز ادامه دارد. هیئت ایرانی به ریاست محمد باقر قالیباف به دو حه سفر کرده و گزارش‌ها از ادامه رایزنی‌ها درباره مسیرهای پایان دادن به وضعیت جنگی حکایت دارد. این سفر در امتداد روندی است که با میانجی‌گری برخی بازیگران منطقه‌ای آغاز شده و همچنان در جریان است. گفته می‌شود سیدعباس عراقچی و عبدالناصر همتی وزرای امور خارجه و اقتصاد نیز در دو حه حاضر شده‌اند.

در سوی دیگر، خبرگزاری شین هوا از دیدار فشرده فرمانده ارتش پاکستان، عاصم منیر، با رئیس‌جمهور چین خبر داده و به نقل از او گزارش کرده است که «توافق میان ایران و آمریکا به مراحل نهایی رسیده و بسیار نزدیک است». چنین نقل قول‌هایی، فارغ از میزان دقتشان، نشان می‌دهد که مرکز ثقل تحولات دیگر در یک پایتخت نیست؛ بلکه در شبکه‌ای از میانجی‌ها و قدرت‌های اثرگذار منطقه‌ای و جهانی توزیع شده است. اما مسئله اصلی اینجاست: این حجم از خبر و روایت، از بیرون تولید می‌شود، نه از درون. هر روز یک قطعه از پازل منتشر می‌شود؛ یک روز از پیشرفت توافق گفته می‌شود، روز دیگر از بازگشت تنش و در این میان، افکار عمومی داخلی با انبوهی از روایت‌های ناتمام و متناقض روبه‌روست.

در چنین شرایطی، اگر رسانه داخلی و تیم مذاکره‌کننده نقش روایت‌گر را از دست بدهد، ناخواسته به دنبال‌کننده روایت دیگران تبدیل می‌شود. و این همان نقطه‌ای است که جنگ امروز در آن جریان دارد. با این حال متصدیان اطلاع‌رسانی مذاکرات در اینباره سکوت کرده‌اند؛ تا جاییکه خبر سفر رئیس‌تیم مذاکره‌کننده به دو حه را ابتدا رسانه‌های غربی مانند رویترز منتشر کردند.

وقتی روایت دیر برسد، حتی حقیقت هم اثر خود را از دست می‌دهد و این همان خطری است که امروز بیش از هر زمان دیگری باید جدی گرفته شود.

به نظر می‌رسد مساله نبود «چارچوب روایت ملی» است. تا زمانی که این خلأ پر نشود، هر خبر جدید به جای روشن کردن فضا، فقط بر ابهام‌ها اضافه می‌کند و میدان را برای بازیگران بیرونی بازتر خواهد کرد. در چنین فضایی مسئولین و مذاکره‌کنندگان نباید در باخت میدان رسانه هیچ کس را محکوم کنند جز کم‌کاری و انفعال خودشان.

است. آن اتفاق، در کنار موارد دیگر در طول مذاکرات برجام نشان داد که طرف آمریکایی حتی در جزئی‌ترین سطوح نیز از اعمال فشار و نمایش برتری جویی آبی ندارد. در چنین وضعیتی بود که ظریف بعد از نامه به دبیرکل سازمان که در روزهای آخر دولت روحانی نگارش شد می‌گوید: «سال‌ها مذاکره و ارتباط با غرب به من ثابت کرد که غربی‌ها حاضر به تعامل برابر با ما نیستند و این تعامل را در در شان خود نمی‌دانند!» اکنون نیز همان‌الگو، با شکل و ظاهر دیگری، در حال تکرار است.

تکرار چرخه «پیام‌های اعتمادساز» در برابر «اقدامات تحقیرآمیز»، نشان می‌دهد که برخی همچنان در حال آزمودن آزموده‌ای هستند که نتیجه‌اش پیش‌ازاین بارها به اثبات رسیده است. حقیقت عریان این است که تا زمانی که رویکرد منفعلانه جای خود را به پاسخی متناسب و عزتمند ندهد، الگوی رفتاری آمریکا فراتر از نادیده گرفتن پروتکل‌های دیپلماتیک، به سوی تحقیر سازمان‌یافته‌ی منافع ملی ایران پیش خواهد رفت.

منطقه نیستیم. این ادبیات نامناسب و منفعلانه حتی به شدت مورد خوشایند رئیس‌جمهور آمریکا قرار گرفت. دونالد ترامپ در شبکه اجتماعی خود این اظهارات پزشک‌های را بازنشر کرد که به خوبی گویای خطای راهبردی ایران در شرایط فعلی است.

این رخدادها، برای جریان‌هایی که همچنان به مذاکره با آمریکا به عنوان راه حل اصلی نگاه می‌کنند، باید محل تأمل جدی باشد. در شرایطی که دولتمردان با شتاب در پی ارسال پیام‌های اعتمادساز هستند و حتی آماده‌اند در موضوعات حساس مواضع خود را تعدیل کنند، اما در آن سوی میز، حتی حداقل احترام دیپلماتیک نیز رعایت نمی‌شود؟

نکته قابل توجه آن است که این نخستین بار نیست که چنین برخوردی رخ می‌دهد. در جریان مذاکرات برجام نیز نمونه‌هایی از رفتارهای مشابه مشاهده شد؛ از جمله ماجرای عدم سوخت‌رسانی به هواپیمای حامل محمد جواد ظریف که در حافظه سیاسی کشور ثبت شده

اظهارات اخیر اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت امور خارجه مبنی بر لغو سفر به دلیل مجموعه‌ای از شرایط، از جمله مسئله روادید آمریکا، بار دیگر پرده از واقعیتی برداشت که برخی در داخل کشور همچنان تمایلی به دیدن آن ندارند. او تصریح می‌کند که برنامه ریزی‌ها انجام شده بود، اما در نهایت این سفر منتفی شد؛ مسئله‌ای که گمانه‌زنی‌ها درباره عدم صدور ویزا برای تیم همراه را تأیید کرد. چند روز قبل نیز آمریکا در اقدامی غیراصولی سفیر کشورمان در بیروت را تحریم کرد تا نشان دهد اساساً به دیپلماسی اعتقادی ندارد.

این اتفاق در حالی است که مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور در سخنان دو روز قبل بدون واکنش به اقدامات ضدایرانی آمریکا به آنها چراغ سبز نشان داد و گفته بود: «آماده‌ایم به دنیا این اطمینان را بدهیم که ما به دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم، ما به دنبال ناآرامی در

سیاست خارجی

سفر قالیباف، عراقچی و همتی به قطر در سکوت رسانه‌ای

در اقدامی غیرمنتظره و کم‌سابقه، محمد باقر قالیباف رئیس مجلس و رئیس‌تیم مذاکره‌کننده با آمریکا، سیدعباس عراقچی وزیر امور خارجه و عبدالناصر همتی رئیس بانک مرکزی بدون اطلاع‌رسانی رسمی پیشین، راهی دو حه شدند. این سفر ابتدا در رسانه‌های غربی منتشر شد، رویترز به نقل از یک «مقام آگاه» فاش شد و رسانه‌های داخلی ساعاتی بعد آن را تأیید کردند. طبق گزارش رویترز و تأییدهای بعدی، محور اصلی سفر رایزنی برای توافق احتمالی با آمریکا با میانجی‌گری قطر بوده است. تمرکز بر تنگه هرمز، غنی‌سازی اورانیوم و آزادسازی اموال بلوکه‌شده ایران مهمترین محورهای این سفر بوده است. همزمان با این سفر، دونالد ترامپ با خوشبینی نسبت به دستیابی به توافق با ایران اعلام کرد روند مذاکرات رو به پیشرفت است. این سفر در حالی انجام شد که در هفته‌های گذشته هیئت‌های قطری نیز به تهران سفر کرده بودند. تا لحظه تنظیم این خبر، جزئیات دقیق دیدارها با مقامات قطری و احتمالاً مقاماتی از دیگر کشورهای حاضر در دو حه و حتی نتایج احتمالی آن اعلام نشده است.

مشخص نیست چرا با وجود اطلاع دشمنان ایران و رسانه‌های آنها از تحرکات تیم مذاکره‌کننده کشورمان، همچنان دستگاه دیپلماسی و نهادهای مرتبط ترجیح می‌دهند این اخبار به مردم اطلاع‌رسانی درست و به موقع نشود و همه از رسانه‌های خارجی متوجه آخرین اتفاقات شوند!

چرا کن از خیر

سینمای ایران گذشت؟

ایمان عظیمی
منتقد سینما

هفتاد و نهمین جشنواره فیلم کن در حالی به پایان رسید که چهره‌های رسمی و غیررسمی سینمای ایران با وجود ایفای نقش فعال، چندان به چشم نیامدند. سوالی که در همین ابتدا جلب نظر می‌کند، چرایی بروز این پایان تلخ است. وادی هنر و نحوه بروز آن در جشنواره‌های این چینی ملاک خوبی برای ارزیابی ارزش زیبایی‌شناسانه فیلم‌ها و رویکرد مولفان‌شان نیست، اما بسیاری از پروژه‌های ایرانی که در فستیوال‌های دنیا، خصوصاً رویدادهای غربی حضور می‌یابند چندان کارویژه هنری ندارند و برای آسیب به فرهنگ و هنر مملکت پا به این عرصه‌ها می‌گذارند. پس هر موفقیت و هر شکستی باید با در نظر گرفتن این دال مرکزی که سینما به ما هو سینما چندان برای فیلمسازان ایرانی حاضر در کن، ونیز، برلین و... اهمیت ندارد و آن‌ها برای برند شخصی خود و همچنین کمک به ناتوی فرهنگی پشت دوربین حاضر می‌شوند و هدف‌شان پیش از ساخت فیلم کاملاً مشخص و مبرهن است.

به همین خاطر است که جوایز سینمایی سینماگران رسمی و غیررسمی ایرانی از حیث کمیت و کیفیت به مهم‌ترین کشورهای صاحب‌نام در تولید فیلم‌های ژانری و غیرژانری طعنه می‌زنند و بسیار در این زمینه موفق هستند؛ البته این موفقیت گرهی از معضل ناشناخته بودن آثار ایرانی در میان مخاطبان عام باز نکرده، اما این مسئله کاملاً به درد قطبی کردن فضای سینمای ما می‌خورد و مصرفی داخلی دارد. با وجود این، چه جشنواره کن امسال و چه جشن اسکار در اسفندماه سال گذشته کمکی به فیلمسازان فارسی‌زبان نکردند و آن‌ها نتوانستند جایزه درخوری به دست بیاورند.

برای مثال، اصغر فرهادی با فیلم داستان‌های موازی هیچ شانسی برای دریافت جایزه در کن نداشت و فیلم کوتاه امیرحسین شجاعی هم مثل کار کریم لک‌زاده دیده نشد. در اسکار سال قبل هم جعفر پناهی تا یک قدمی کسب جایزه بخش خارجی پیش رفت، اما طرفی از این بابت نیست. چرایی این موضوع وابسته به تصویری است که جنگ رمضان و جنگ دوازده روزه و دفاع ایرانیان از ایران ساخت. اهمیت این تصویر به قدری بود که باعث شد غرب آرایش دفاعی به خود بگیرد، چون می‌دانست با جایزه به فیلم‌های زیرزمینی و حتی چهره‌های به اصطلاح منتقد کاری از پیش نخواهد برد و گرنه از این موضوع دریغ نمی‌کرد.

چهار کتاب از پنج کتاب پرفروش نمایشگاه کتاب مربوط به رهبر شهید بودند

هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب به ایستگاه پایانی رسید

هفتمین نمایشگاه مجازی کتاب تهران که قرار بود از ۲۶ اردیبهشت تا ۴ خرداد برگزار شود، در پی استقبال مخاطبان دو روز تمدید شد و در ۴ خرداد به ایستگاه پایانی رسید. رویدادی که امسال بیش از هر زمان دیگری نقش «ویترین اصلی بازار نشر» را برای ناشران ایفا کرد. آمارهای رسمی منتشر شده از

سوی خانه کتاب و ادبیات ایران نشان می‌دهد که تا روزهای پایانی نمایشگاه، بیش از ۱۸۱ هزار سفارش در سامانه ثبت شده و فروش کتاب از مرز ۵۲۲ هزار نسخه عبور کرده است؛ رقمی که نشان‌دهنده تداوم اقبال مخاطبان به خرید آنلاین کتاب، حتی در شرایط دشوار اقتصادی و افزایش قیمت کتاب است.

محمد قربانی

روزنامه‌نگار

مجازی را نسبت به نسخه حضوری متمایز می‌کند. در این دوره، سیاست‌های حمایتی نیز نقش مهمی در افزایش فروش داشت. تخفیف ۲۵ درصدی خرید کتاب، شامل ۱۵ درصد تخفیف ناشران و ۱۰ درصد یارانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در کنار ارسال رایگان، از جمله مشوق‌هایی بود که به افزایش استقبال مخاطبان کمک کرد. همچنین برای هر کد ملی سقف مشخصی از یارانه خرید کتاب در نظر گرفته شد.

اگرچه فهرست رسمی پرفروش‌ترین کتاب‌های این دوره هنوز به‌طور کامل منتشر نشده، اما گزارش رسانه‌ها نشان می‌دهد آثار داستانی، رمان‌های ترجمه، کتاب‌های دینی، روان‌شناسی عمومی و کتاب‌های کودک و نوجوان سهم بالایی از فروش را به خود اختصاص داده‌اند. در این بین قرار گرفتن چهار عنوان کتاب با موضوع زندگینامه و بیانات رهبر شهید انقلاب در بین پنج کتاب پرفروش نمایشگاه جالب‌ترین اتفاق نمایشگاه مجازی کتاب بود. «خون دلی که لعل شد» با موضوع زندگینامه رهبر شهید پرفروش‌ترین کتاب نمایشگاه کتاب سال ۱۴۰۵ شد و کتاب‌های «در آغوش نیل»، «روایت آقا» و «هندسه نبرد» نیز در بین پرفروش‌ترین‌ها قرار گرفتند.

در کنار آمار فروش، آنچه بیش از همه مورد توجه ناشران قرار گرفت، تثبیت جایگاه نمایشگاه مجازی به عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر از بازار کتاب ایران بود. بسیاری از ناشران معتقدند در شرایط افزایش هزینه‌های تولید، گرانی کاغذ و کاهش قدرت خرید مردم، فروش آنلاین کتاب توانسته بخشی از رکود بازار نشر را جبران کند. از همین رو، تمدید دو روزه نمایشگاه را می‌توان نشانه‌ای از موفقیت نسبی این رویداد در جذب مخاطب و حفظ جریان خرید کتاب در کشور دانست.

هنر انقلاب اسلامی حرف می‌زنیم منظورمان نقطه‌گذاری و تاکید بر روی لحظات حزن‌انگیز شکست و میل عارفانه به آن نیست.

مراد از بیان این مسئله، هالیوودیزه کردن قصه‌های جنگ ما نیست، بلکه هدف تاکید درست و موجه بر روی نقاط قوت دفاع اسلامی و ملی ماست. سینماگران امروزی اگرچه از امکانات فنی بیشتری برخوردارند اما به دلیل زیست نکردن آن روزها نمی‌توانند خلقی در این زمینه داشته باشند. خلقی که با اصل موضوع سازگار باشد. واراد این وادی نشده‌اند، اما پس از دفاع ملی ۱۲ روزه و نبرد رمضان این خط باید شکسته شود. دفاع مقدس دوم و سوم می‌توانند روح تازه‌ای در سینمای دفاع مقدس بدمند و در این بین شاید بالاخره طلسم فیلمسازی با موضوع آزادسازی خرمشهر شکسته شود.

مواجهه سینمای ایران تاکنون با فتح خرمشهر صرفاً از روی خالی نبودن عریضه بوده است. در سینمای دفاع مقدس کمتر فیلمسازی به فتح خرمشهر پرداخته است. این در حالی است که وقتی از گونه دفاع مقدس و حیات آن در دل

نوبنیاد

■ صاحب امتیاز:

محسن منصوری

تلفن:

۰۲۱-۸۸۴۹۹۳۷۲

■ مدیر مسئول:

حمیدرضا بیانی

کدپستی:

۱۵۹۸۹۷۵۷۱۵

■ آدرس: خ سه‌بهید قرنی خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج چاپخانه: صمیم

nobonyadonline nobonyadonline

n o b o n y a d o n l i n e . i r

فرهنگ

C U L T U R A L

■ سه شنبه ۵ خرداد ۱۴۰۵ ■ سال اول ■ شماره ۵۰

یادداشت

زیاده‌گویی در تاک‌شوها چه ارزش افزوده‌ای دارد؟

سعید قاسمی

روزنامه‌نگار

تاکشوی «منشور» را باید یکی دیگر از محصولات کارخانه تولید گفت‌وگوهای بی‌خاصیتی دانست که این روزها در شبکه نمایش خانگی مثل قارچ سبز شده‌اند؛ برنامه‌هایی که بیشتر از آن که حرفی برای گفتن داشته باشند، دنبال بزرگ کردن ابتذال با نور، دکور و قاب‌های خوش‌رنگ‌اند. سازندگان «منشور» هم تصور کرده‌اند اگر مهمان‌را از آشپزخانه به حال ببرند، بعد روی میز شفاف بنشانند و در حیات خلوت برایش چای بریزند، ناگهان گفت‌وگو عمیق و جذاب می‌شود. انگار بحران اصلی این برنامه‌ها، کمبود لوکیشن بوده نه فقر محتوا و نداشتن حرف حساب.

تمام اصرار «منشور» روی این است که به مخاطب القا کند با یک فضای واقعی و صمیمی روبه‌روست؛ از باز گذاشتن لحظات پشت صحنه گرفته تا چای آوردن بهاره افشاری و جابه‌جایی بی‌وقفه دوربین‌ها. اما سوال اصلی اینجاست؛ وقتی مهمان برنامه اساساً چیزی برای ارائه ندارد، این همه نمایش صمیمیت دقیقاً قرار است چه چیزی را نجات بدهد؟ مخاطب قرار است از دل این معاشرت‌های شلخته به چه کشفی برسد؟ جز چند خاطره دم‌دستی، چند جمله اینستاگرامی و مقداری خودافشاجاری کنترل شده چه چیزی نصیبش می‌شود؟

بحران اصلی این مدل تاک‌شوها، انتخاب مهمان است. امروز هر کسی که چند میلیون فالوئر داشته باشد یا روزگاری توپ‌گردد جلوی پایش افتاده باشد، تبدیل به «سوژه گفتگو» می‌شود. اخیراً یکی از دروازه‌بان‌های بان‌نشسته فوتبال را به برنامه آورده بودند؛ گفت‌وگویی طولانی که بعد از تمام شدنش مخاطب فقط به سقف خیره می‌شود و از خودش می‌پرسد دقیقاً چه چیزی شنید؟ مشکل اینجاست که این برنامه‌ها شهرت را با اهمیت اشتباه گرفته‌اند. صرفاً معروف بودن که تولید معنا نمی‌کند.

شبکه نمایش خانگی حالا به پناهگاه چهره‌هایی تبدیل شده که نه تخصصی دارند، نه تجربه‌ای منحصر به فرد و نه حتی قدرت روایت جذاب. فقط بلدند مقابل دوربین بنشینند و درباره «زندگی»، «عشق»، «رفاقت» و «حال خوب» حرف‌های کلیشه‌ای بزنند. خروجی نهایی این وضعیت هم چیزی جز عادی‌سازی سطحی گویی نیست؛ برنامه‌هایی خوش‌آب‌ورنگ که مخاطب را برای یک ساعت سرگرم می‌کنند اما حتی یک جمله ماندگار هم در ذهنش باقی نمی‌گذارند. این حجم از تاک‌شو، بیش از آن که نشانه رونق فرهنگی باشد، سندی است بر ورشکستگی ایده در رسانه؛ جایی که فرم پرزرق‌وبرق آمده تا جای خالی تفکر را پنهان کند.